

KS. SZTUKOWSKI JÓZEF (1883-1952)

Urodził się 16 grudnia 1883 roku we wsi Boników w powiecie ostrowskim. Był synem Jana i Marianny z domu Bakuła. Maturę zdał 12 marca 1907 roku w gimnazjum w Ostrowie Wlkp. Będąc uczniem tej szkoły należał do tajnego gimnazjalnego Koła Towarzystwa Tomasza Zana. W 1907 roku wstąpił do Seminarium Duchownego w Poznaniu. Święcenia kapłańskie przyjął 22 stycznia 1911 roku, po czym został wikariuszem w Kaszczorze, następnie w Kębłowie. Od 1 stycznia 1913 roku był wikariuszem w Wielichowie. Na początku I wojny światowej powołany został jako kapelan do wojska niemieckiego, wrócił po trzech latach do Wielichowa. W 1919 roku przeniesiony został do parafii Wytomyśl. Był tam wikariuszem przy kościele filialnym NMP Nieustającej Pomocy w Nowym Tomyślu. Od 1 kwietnia 1924 roku sprawował obowiązki wikariusza i mansjonarza w Poniecu. W 1931 roku został proboszczem tej parafii, pełniąc też urząd notariusza dekanalnego.

Podczas pracy w Wielichowie działał w zarządzie tamtejszego Banku Ludowego (w 1914 i w 1917 podpisany jest pod ogłoszeniem bilansu tej instytucji). W dobie powstania wielkopolskiego był wraz z proboszczem L. Górskim inicjatorem spolszczenia urzędów i szkół w miasteczku Wielichowo. Na żądanie patriotycznie nastawionej ludności polskiej przeprowadzili oni na posiedzeniu miejscowej Rady (której byli członkami) powiązanie organizacyjne z Radą Ludową w Śmiglu, co ułatwiało wyeliminowanie Niemców w wyborach do tych organów. W Wielichowie ksiądz Szatkowski wraz z proboszczem powołali oddział powstańczy, przyczyniając się do wyzwolenia tego regionu spod władzy niemieckiej. Organizowali powitania wracających z armii pruskiej żołnierzy Polaków, otaczając też opieką poprzez Czerwony Krzyż rodziny powstańców. Po wybuchu powstania zgłosił się na kapelana oddziałów powstańczych. Odebrał ich przysięgę i udzielił błogosławieństwa. Był następnie stale na pierwszej linii frontu, m.in. uczestnicząc w walkach pod Rakoniewicami i Kargową.

W Polsce niepodległej brał udział w życiu narodowym. W 1921 roku wybrano go prezesem Towarzystwa Obrony Kresów Zachodnich w Nowym Tomyślu, obejmującego swym działaniem cały ten przygraniczny powiat. Popierał miejscowe towarzystwa, zostając wybrany do zarządu powstałego tam 1 stycznia 1922 roku „Sokoła”. Sprowadził do Nowego Tomyśla siostry służebniczki z Pleszewa i założył ochronkę. W 1933 roku utworzył w Poniecu Parafialną Akcję Katolicką, w której największym stowarzyszeniem było Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Żeńskiej, liczące stale od 150-200 członkiń.

Na początku okupacji niemieckiej pozostawał w parafii. Aresztowany przez Niemców 10 maja 1940 roku, osadzony został w obozie przejściowym w Bruczkowie, skąd zwolniono go we wrześniu i wysiedlono do Generalnego Gubernatorstwa. Przebywał w Tarnobrzegu, a dzięki ucieczce w 1941 roku uniknął ponownego aresztowania. Do końca okupacji przebywał w Częstochowie. Po wojnie wrócił do parafii ponieckiej, podejmując obowiązki proboszcza. Odnowił kościół parafialny. Z powodu słabego zdrowia zrezygnował 1 czerwca 1951 roku z probostwa i osiadł jako emeryt w Kębłowie.

Zmarł 16 września 1952 roku w szpitalu w Lesznie. Pochowany został w Kębłowie.